

AKTUALITĀTES

LAD informācija

Hipotēku bankas klientu ievēribai

Lauku atbalsta dienests (LAD) aicina tos klientus, kuri Hipotēku bankas pārveides ietvaros ir pārcēlušies kontu no Hipotēku bankas uz Swedbank vai citu banku, savlaicīgi sniegt informāciju par mainīto bankas konta numuru.

Informācija nepieciešama, lai netiktu aizkavēta 2012. gada tiešo maksājumu saņemšana.

Veidlapas klienta datu maiņai pieejamas LAD mājaslapas www.lad.gov.lv sadaļā *LAD klientu reģistrācija*.

Aizpildītu un parakstītu veidlapu lūdzam iesniegt tuvākajā LAD reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē vai Centrālajā aparātā, vai arī nosūtīt pa pastu. Ja veidlapa parakstīta elektroniski, lūdzam to sūtīt uz e-pasta adresi lad@lad.gov.lv.

Lauksaimniekiem piešķirti nākamie 5 litri dīzeļdegvielas, kas atbrīvota no akcīzes nodokļa

LAD, pamatojoties uz MK 2011. gada 3. maija noteikumiem Nr. 344 „Kārtība, kādā no akcīzes nodokļa atbrīvo dīzeļdegvielu (gāzeļļu), ko izmanto lauksaimniecības produkcijas ražošanai, lauksaimniecības zemes apstrādei un meža vai purva zemes apstrādei, kurā kultivē dzērvenes vai mellenes, kā arī zemes apstrādei zem zivju dīķiem”, kā arī lauksaimniecības produkcijas ražotāju intensīvo darbu rudens mēnešos, ir piešķīris nākamo

dīzeļdegvielas, kam piemēro akcīzes nodokļa atbrīvojumu, apjomu – 5 litrus par vienu atbilstošās platības hektāru. Līdz ar to šī gada 21. septembrī ir **piešķirti 80 (50+25+5) litri** par vienu atbilstošās platības hektāru.

Par atlikušā dīzeļdegvielas daudzuma piešķiršanu LAD lēmumu pieņems **līdz 2012. gada 30. oktobrim**. Lauksaimnieki par to tiks informēti.

Degvielu ar akcīzes nodokļa atbrīvojumu var iegādāties no tirgotājiem, kuri reģistrējušies šādas degvielas tirdzniecībai. Saraksts ar degvielas tirgotājiem ir publicēts LAD mājas lapas www.lad.gov.lv sadaļā *Akcīzes degviela*. **LL**

LAD informācija

Svarīga informācija piena ražotājiem par piena kvotas izpildi

Zemkopības ministrija (ZM) atgādina, ka katram piena ražotājam ir jāseko līdzi savas kvotas izpildei. Lai novērstu piena kvotas pārsniegšanu vai tās neizpildīšanu, ir jāveic kvotas izpildes uzskaitē un plānošana savā saimniecībā, jo kvotas lielumam jābūt samērojamam ar saimniecības ražošanas jaudu.

Pamatojoties uz Valsts aģentūras „Lauksaimniecības datu centrs” (LDC) sniegto informāciju, uz šī gada 1. septembri piena piegādes kvota kvotas gada piecos mēnešos ir izpildīta jau par 43,58%. Ikmēneša piegādātā piena apjoms, salīdzinot ar iepriekšējā kvotas gada šiem pašiem mēnešiem, pieaug vidēji par 10% un tas norāda, ka piena kvota tiek pildīta intensīvi.

Ņemot vērā augstāk minēto un apstākli, ka piensaimniecības nozare turpina attīstīties un ik gadu ir vērojama tendence izslaukuma pieaugumam, šajā kvotas gadā Latvija, iespējams, varētu sasniegt un pat pārsniegt kopējās kvotas apjoma izpildi.

Saskaņā ar Eiropas Savienības (ES) normatīvajiem aktiem Latvijas kopējā piena kvota 2012./2013. kvotas gadam ir noteikta 773 399 tonnu apmērā, no kā 754 785 tonnas veido valsts piegādes piena kvota un 18 614 tonnas – tiešās tirdzniecības piena kvota.

ŠAJĀ NUMURĀ:

GRĀMATVEDĪBA UN NODOKĻI

Nodokļu atbalsta pasākums 2. lpp

LAUKU ATTĪSTĪBA

Jaunieši laukos 5. lpp

LEADER projekti nākotnē 7. lpp

LEADER projektu konkursi 8. lpp

KOPĒJĀ LAUKSAIMNIECĪBAS POLITIKA

Aktualitātes COPA/COGECA darba grupās 10. lpp

AUGKOPIĀ

Ražas prognozēšanas rezultāti septembrī 12. lpp

SIA LLKC INFORMĒ

Kalendārs ar svarīgākajiem datumiem 9. lpp.
novembrī

Vienlaikus kvotu sistēma nosaka, ka katru kvotu (t.i. piegādes un tiešās tirdzniecības) administrē atsevišķi, tāpēc, valsts mērogā pārsniedzot šos ierobežojošos daudzumus, katram piena ražotājam, kurš pārsniedzis savu piena kvotu, ir jāmaksā soda nauda. Soda naudas apmērs nav mazs – 195,6 latu par katru pārsniegto kvotas tonnu. Lai novērstu piena kvotas pārsniegšanu vai tās neizpildīšanu, piena kvotu sistēma paredz vairākus darījumus ar piena kvotu – kvotas pirkšanu, pārdošanu un kvotu pārveidošanu. Nepieciešamības gadījumā var meklēt iespēju savu kvotu samazināt vai attiecīgi palielināt, kā arī savu piena kvotu pārveidot no tiešās tirdzniecības kvotas piegādes kvotā vai otrādi. Ja ir pārtraukta piena ražošana, tad var atteikties no piena kvotas, par to informējot LDC, kas šo daudzumu ieskaitīs valsts rezervē.

ZM vērš uzmanību uz apstākli, ka Latvijai pastāv iespēja pārsniegt piegādes piena kvotu un maksāt ES noteikto soda naudu, tāpēc ražotājiem jāseko līdzi ne tikai savai, bet arī valsts kvotas izpildei un nepieciešams rūpīgi apsvērt iespējamus darījumus ar piena kvotu.

Informācija par valsts piena kvotas izpildi ir apskatāma LDC mājas lapā www ldc.gov.lv un jautājumu gadījumā iespējams vērsties LDC (Rīga, Republikas laukumā 2, LV-1010; Piena kvotu nodaļā tālrunis 67095070, e-pasts: piens@ldc.gov.lv). **LL**

ZM informācija

GRĀMATVEDĪBA UN NODOKĻI

Nodokļu atbalsta pasākums

Kas ir nodokļu atbalsta pasākums?

Nodokļu atbalsta pasākums ir vienu reizi veicams pasākums nokavējuma naudas un 90% soda naudas dzēšanai tiem nodokļu maksātājiem, kuri līdz noteiktam datumam samaksā nodokļu atbalsta pasākuma pamatparādu un ar to saistīto soda naudu 10% apmērā. Nodokļu atbalsta pasākumu piemēro saskaņā ar „Nodokļu atbalsta pasākuma likumu” un MK 28.08.2012. noteikumiem Nr. 600 „Nodokļu atbalsta pasākuma īstenošanas kārtība”.

Kas ir nodokļu atbalsta pasākuma pamatparāds?

Nodokļu atbalsta pasākuma pamatparāds ir nodokļu pamatparāds, kas noteikts sadalījumā pa nodokļu veidiem pēc stāvokļa 2011. gada 1. septembrī un nav samaksāts līdz nodokļu atbalsta pasākuma uzsākšanas dienai. Nekustamā īpašuma nodokļa pamatparāds tiek noteikts katras pašvaldības administratīvās teritorijas ietvaros.

Uz kādiem nodokļiem ir attiecināms nodokļu atbalsta pasākums?

Nodokļu atbalsta pasākums attiecas uz:

- 1) iedzīvotāju ienākuma nodokli;
- 2) uzņēmumu ienākuma nodokli;
- 3) pievienotās vērtības nodokli;
- 4) akcīzes nodokli;
- 5) muitas nodokli;
- 6) valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām;
- 7) dabas resursu nodokli;
- 8) nekustamā īpašuma nodokli.

Kad tiek uzsākts nodokļu atbalsta pasākums?

Nodokļu atbalsta pasākums tiek uzsākts 2012. gada 1. oktobrī.

Kas jādara, lai pieteiktos nodokļu atbalsta pasākumam?

Lai pieteiktos nodokļu atbalsta pasākumam, nodokļu maksātājs iesniedz nodokļu administrācijai

(Valsts ieņēmumu dienestam, bet attiecībā uz nekustamā īpašuma nodokli – pašvaldībai) iesniegumu par piedalīšanos nodokļu atbalsta pasākumā. Iesnieguma sagatavošanai būs nepieciešama informācija no nodokļu administrācijas, un informācijas pieprasīšanas kārtība ir noteikta MK noteikumos Nr. 600.

Nodokļu maksātājs iesniedz nodokļu administrācijā informācijas pieprasījumu par nodokļu atbalsta pasākuma maksājumiem sadalījumā pa nodokļu veidiem pēc stāvokļa uz nodokļu atbalsta pasākuma uzsākšanas dienu (MK noteikumu Nr. 600 1. pielikums). Nodokļu administrācija 10 darbdienu laikā pēc informācijas pieprasījuma saņemšanas nosūta nodokļu maksātājam informāciju, kas nepieciešama iesnieguma aizpildīšanai (MK noteikumu Nr. 600 2. pielikuma 3., 4., 5. un 6. aile).

Iesniegums nodokļu administrācijai ir iesniedzams līdz 2012. gada 31. decembrim, t.i. 3 mēnešu laikā no 2012. gada 1. oktobra.

Cik ilgā laikā tiks izskatīts iesniegums par piedalīšanos nodokļu atbalsta pasākumā?

Nodokļu administrācija lēmumu par nodokļu atbalsta pasākuma piemērošanu vai par atteikumu

piemērot nodokļu atbalsta pasākumu pieņem 30 dienu laikā no dienas, kad saņemts nodokļu maksātāja iesniegums.

☑Kas notiek ar nodokļa maksājumiem, kuriem iepriekš ir piešķirts nodokļa samaksas termiņa pagarinājums saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām” 24. pantu?

Ja nodokļu administrācija pieņem lēmumu par nodokļu atbalsta pasākuma piemērošanu nodokļa maksājumam, kura samaksas termiņš pagarināts likuma “Par nodokļiem un nodevām” 24. pantā noteiktajā kārtībā, tā atceļ lēmumu par samaksas termiņa pagarinājuma piešķiršanu nesamaksātajai summai.

Nodokļu maksātājam iesniegumā par piedalīšanos nodokļu atbalsta pasākumā ir tiesības lūgt nodokļu atbalsta pasākuma maksājuma samaksas termiņa pagarinājuma piešķiršanu.

Nodokļu atbalsta pasākuma ietvaros nodokļu administrācijai ir tiesības piešķirt samaksas termiņa pagarinājumu atbilstoši šādiem ierobežojumiem:

- 1) nodokļu atbalsta pasākuma maksājums sadalāms vienādās daļās, un tas maksājams reizi mēnesī;
- 2) nodokļu atbalsta pasākuma maksājuma samaksas termiņš var tikt pagarināts līdz 60 mēnešiem;
- 3) nodokļu atbalsta pasākuma mēneša maksājums ir vismaz 50 latu katrā nodokļu veidā.

Nodokļu maksājumiem, kuru samaksas termiņš ir pagarināts nodokļu atbalsta pasākuma ietvaros, likuma “Par nodokļiem un nodevām” 29. panta otrajā daļā noteiktā nokavējuma nauda nodokļu atbalsta pasākuma ietvaros netiek piemērota.

☑Vai ir iespējams precizēt nodokļu deklarācijas, saskaņā ar kurām aprēķināti nodokļa maksājumi, kam tiek prasīta nodokļu atbalsta pasākumu piemērošana?

Triju mēnešu laikā no 2012. gada 1. oktobra, pirms Valsts ieņēmumu dienestam iesniegts iesniegums par piedalīšanos nodokļu atbalsta pasākumā, nodokļu maksātājam ir tiesības precizēt nodokļu deklarācijas, kurās nodokļu maksājuma samaksas termiņš ir noteikts līdz nodokļu atbalsta pasākuma pamatparāda noteikšanas datumam

(2011. gada 1. novembrim), ņemot vērā likuma “Par nodokļiem un nodevām” 16. panta 6. punktā noteikto ierobežojumu. Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas tiek precizētas likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 20.¹ pantā noteiktajā termiņā un kārtībā. Pēc tam kad Valsts ieņēmumu dienestam iesniegts iesniegums par piedalīšanos nodokļu atbalsta pasākumā, nodokļu maksātājam nav tiesību iesniegt deklarāciju precizējumus, kuri attiecināmi uz nodokļu atbalsta pasākuma pamatparāda rašanās periodu.

☑Kas notiek, ja nodokļu maksātājs, kuram piemērots nodokļu atbalsta pasākums, neveic kārtējos nodokļu maksājumus vai nodokļu maksājumus saskaņā ar lēmumu par nodokļu atbalsta pasākumu?

Ja nodokļu maksātājs neveic trīs maksājumus nodokļu atbalsta pasākuma lēmumā par nodokļu atbalsta pasākuma piemērošanu noteiktajos termiņos vai neveic kārtējos nodokļu maksājumus nodokļu likumos noteiktajos termiņos, vai noteiktajos termiņos neveic nodokļu maksājumus, kuru samaksas termiņš pagarināts likuma “Par nodokļiem un nodevām” 24. pantā noteiktajā kārtībā pirms nodokļu atbalsta pasākuma uzsākšanas:

- 1) nodokļu administrācija atceļ lēmumu par nodokļu atbalsta pasākuma piemērošanu;
- 2) nodokļu atbalsta pasākuma pamatparāda atlikumam tiek atjaunota nokavējuma nauda pilnā apmērā no nodokļu atbalsta pasākuma pamatparāda rašanās dienas;
- 3) tiek saglabāta soda nauda pilnā apmērā, ja tāda ir aprēķināta.

☑Kurā brīdī tiek dzēsta nokavējuma nauda un soda nauda?

Ja nodokļu maksātājs samaksā nodokļu atbalsta pasākuma maksājumu, nodokļu administrācija 21 dienas laikā no nodokļu atbalsta pasākuma maksājuma samaksas pilnā apmērā pieņem lēmumu par nokavējuma naudas dzēšanu attiecībā uz nodokļu atbalsta pasākuma maksājumu un 90% soda naudas, ja tāda ir aprēķināta, dzēšanu attiecībā uz nodokļu atbalsta pasākuma maksājumu.

Ar MK noteikumiem Nr. 600 apstiprinātās veidlapas „Informācijas pieprasījums par nodokļu atbalsta pasākuma maksājumiem” un „Iesniegums par piedalīšanos nodokļu atbalsta pasākumā” sk. 1. un 2. pielikumā (sk. izdevuma 4. un 5. lpp.). **LL**

Sagatavoja LLKC Grāmatvedības un finanšu nodaļas vadītāja **Linda Puriņa**

Iesniegums par piedalīšanos nodokļu atbalsta pasākumā

 2.pielikums
 Ministru kabineta
 2012.gada 28.augusta noteikumiem Nr.600

 (nodokļu maksātāja nosaukums vai vārds, uzvārds)

 (nodokļu maksātāja reģistrācijas kods/personas kods)

 (juridiskā adrese/deklarētās dzīvesvietas adrese)

Nr. p.k.	Nodoklis	NAP ¹ pamatparāda summa	NAP uzsākšanas datumā uz NAP maksājumu attiecināmā nokavējuma nauda ²	Uz NAP pamatparādu attiecināmā soda nauda ³	NAP ietvaros veicamā nodokļa maksājumu summa (6.aile = 3.aile + 0,10 x 5.aile)	Atzīmēt ar x nodokļu veidus, kuriem apstiprina un piesaika nodokļu atbalsta pasākumu	Norāde, cik mēnešu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nodokļu maksātājs apņemas samaksāt NAP pamatparādu ⁴
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis						
2.	Uzņēmumu ienākuma nodoklis						
3.	Pievienotās vērtības nodoklis						
	tai skaitā nodoklis, kas maksājams, izlaižot preces brīvam apgrozījumam (importējot)						
4.	Akcīzes nodoklis						
	tai skaitā nodoklis, kas maksājams, izlaižot preces brīvam apgrozījumam (importējot)						
5.	Muitas nodoklis						
6.	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas						
7.	Dabas resursu nodoklis						
8.	Nekustamā īpašuma nodoklis						
	KOPĀ						

20__ .gada__ ._____

 (paraksts)

 (amats, vārds, uzvārds)

Piezīmes.

¹ NAP – nodokļu atbalsta pasākums.

² Iesniegumā par piedalīšanos nodokļu atbalsta pasākumā norāda nodokļu atbalsta pamatparādam aprēķināto nokavējuma naudu nodokļu atbalsta pasākuma uzsākšanas dienā.

³ Ja tiks samaksāts nodokļu atbalsta pasākuma maksājums, ar lēmumu par nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanu tiks dzēsta uz nodokļu atbalsta pasākumu attiecināmā nokavējuma nauda un soda nauda 90 % apmērā (0,9 x 5.aile).

⁴ NAP ietvaros veicamo maksājumu summa (6.aile) sadalāma vienādās daļās ar ikmēneša maksājumu vismaz 50 latu apmērā vienā nodokļu veidā, un samaksas termiņš var tikt pagarināts maksimāli līdz 60 mēnešiem.

1. pielikums
Ministru kabineta
2012.gada 28.augusta noteikumiem Nr.600

(nodokļu maksātāja nosaukums vai vārds, uzvārds)

(nodokļu maksātāja reģistrācijas kods/personas kods)

(juridiskā adrese/deklarētās dzīvesvietas adrese)

Informācijas pieprasījums par nodokļu atbalsta pasākuma maksājumiem

Lūdzu _____ sniegt informāciju par nodokļu
(nodokļu administrācijas nosaukums)
atbalsta pasākuma pamatparāda, ar to saistītās nokavējuma naudas un soda
naudas apmēru sadalījumā pa izvēlētajiem nodokļu veidiem pēc stāvokļa uz
nodokļu atbalsta pasākuma uzsākšanas dienu.

Atzīmēt ar x nodokļu veidus, kuriem vēlams piemērot nodokļu atbalsta pasākumu

Nr. p.k.	Nodokļu veids	
1.	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	
2.	Uzņēmumu ienākuma nodoklis	
3.	Pievienotās vērtības nodoklis	
	tai skaitā nodoklis, kas maksājams, izlaižot preces brīvam apgrozījumam (importējot)	
4.	Akcīzes nodoklis	
	tai skaitā nodoklis, kas maksājams, izlaižot preces brīvam apgrozījumam (importējot)	
5.	Muitas nodokļi	
6.	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	
7.	Dabas resursu nodoklis	
8.	Nekustamā īpašuma nodoklis	

Informāciju lūdzu nosūtīt uz e-pasta adresi*: _____

20__ .gada ____ .

(paraksts)

(amats, vārds, uzvārds)

Piezīme. * Nodokļu maksātājs, kas ir Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmas lietotājs, e-pasta adresi norāda obligāti, pārējie nodokļu maksātāji – pēc izvēles.

LAUKU ATTĪSTĪBA

Lai noturētu jaunieti laukos, rokokā jāiet izglītībai, darbam un atpūtai

2012. gada 24. augustā Limbažu novada administrācijas ēkā notika pirmā Latvijas lauku jauniešu konference „Jauniešu iespējas Latvijas laukos”. To organizēja Latvijas Zemnieku federācija (LZF) sadarbībā ar Valsts Lauku tīklu (VLT). Šis pasākums rīkots Limbažos, jo Limbažu Zemnieku biedrības (LZB) pārstāvji ir aktīvi, turklāt tajā ļoti darbīga ir arī jauniešu grupa.

Limbažos sapulcējās jaunieši no visas Latvijas, pie reģistrācijas galdiņa ik pa laikam drūzmējās pa bariņam. Konferencē piedalījās 70 dalībnieki no visiem Latvijas reģioniem. Tur sastapu arī limbažnieku Jāni Zariņu, kurš uz konferenci ieradies gan kā jaunietis, gan kā partijas „Nacionālā apvienība „Visu Latvija!”-„Tēvzemei un

Brīvībai/LNNK” pārstāvis. Sarunbiedrs gan uzsvēra, ka par jauniešu iespējām laukos jārunā valstiskā līmenī. Viņaprāt, lai kaut kas notiktu, vajadzīgs līderis, jo cilvēki lielākoties ir bikli. Par piemēru viņš min Pāles pagastu, kuram tagad ir gados jauns pārvaldes vadītājs. „No 40. gadiem saglabājusies informācija, ka Pāles pagastā bijuši visneaktīvākie cilvēki Valmieras apriņķī. Arī pirms kāda laika tur bija, varētu teikt, *čuhņa*. Bet tagad! Sporta laukums, slidotava un daudz kas cits. Jauniešiem ir, ko darīt!” sprieda Jānis. Tāpat viņš iesaka necensties

visu likvidēt: „Mazās skolas vajag optimizēt, nevis aizklāpēt ciet! Kādēļ gan vienā ēkā nevarētu būt gan skola, gan pagasta pārvalde, gan bibliotēka? Tad nebūs jāuztur vairākas atsevišķas ēkas un iedzīvotājiem būs, kur kaut ko darīt.”

Atklāšanas runā LZF valdes priekšsēdētāja Agita Hauka un Limbažu Zemnieku biedrības valdes priekšsēdētājs Dainis Jurka puda gandarijumu, ka tik daudzi jaunieši vasarā atraduši laiku piedalīties šajā pasākumā. „Jau šodien jāsāk domāt, kas notiks pēc 5 un 10 gadiem. Darītāji tad būsiet jūs, jaunieši!” sacīja A. Hauka, piebilstot, ka, apkopojot jauniešu secinājumus un rosinājumus, taps atklāta vēstule sabiedrībai un visiem šībrīža lēmumu pieņēmējiem par to, kas jā dara šodien, lai rīt jaunieši būtu laukos.

Konferences pirmajā daļā par lauku jauniešu izglītošanās iespējām un atbilstošas profesijas izvēli stāstīja Jauno zemnieku kluba izpilddirektore Daiga Bukonte un Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Jelgavas nodaļas lauku attīstības konsultante Margarita Lāže. Ekonomikas ministrijas pārstāvis Normunds Ozols iepazīstināja ar ekonomiskās attīstības un darba tirgus scenāriju. Uzstājās arī divi jaunie zemnieki – prelietis Raitis Pastars un daugavpīlētis Ainārs Jonāns. Raitis savā zemnieku saimniecībā audzē govus, Ainārs – kartupeļus. Abi plāno saimniecības paplašināt. R. Pastars arī ieskicēja jauno lauksaimnieku problēmu – liela birokrātija, dažādi dokumenti jārtojami lielākoties Rīgā, bet bankas ir neatsaucīgas. Viņi uzsvēra, ka mazajiem zemniekiem jākooperējas vai vismaz jārod domubiedri, jo attīstīties vienatnē ir grūti.

Par pieredzi projektā „Es – darbīgs jauniešs, Eiropas pilsonis – Latvijas laukos” (to apstiprināja februārī) stāstīja Alojās novada biedrības „Jauniešu interešu klubs E.M.-K.A.” pārstāvis Ansis Jirgensons. Sākuši cetratā – abi brāļi un viņu draudzenes, bet nu klubā ir jau 12 jauniešu. Viņi organizē radošās darbības un dažādus pasākumus sev un citiem interesentiem, piemēram, piparkūku cepšanu pirms Ziemassvētkiem Vilzēnos. Par projektā piešķirto finansējumu jauniešiem rīko informatīvus seminārus, ekskursijas dažādos lauku uzņēmumos, tāpat kopā sanākšanas un ekspedīcijas pa Vidzemes reģionu, arī diskusijas par jauniešu darba iespējām un palikšanu laukos. Katrs pasākums fiksēts fotogrāfijās, kas būs aplūkojamas Alojās novada iestādēs ceļojošā izstādē. Pats Ansis, darbojoties biedrībā, gūst pozitīvas emocijas, draugus un iespēju labi pavadīt laiku.

Par LZB jauniešu organizāciju stāstīja tās pārstāve Zane Ģermane. Sprotot, ka Limbažu novadā ir daudz aktīvu jauniešu, kuri vēlas dzīvot un darboties laukos, tāpat kaut ko darīt, pērn decembrī šie jaunieši tika sapulcināti kopā. Tā tapa LZB jauniešu grupa. Viņi jau piedalījušies Zemnieku ballē, tāpat Lielajā talkā. Atbalstīts jauniešu iesniegtais projekts laipas izveidei Auzīņu ezerā. Lielākā darbu daļa jau paveikta. Šovasar organizējuši arī radošo nometni „Jūs protat – mēs mācāmies!” Tās laikā jaunieši ciemojās dažādu nozaru saimniecībās un iepazīna tās no *kēķa* puses – saprata un izmēģināja, ko nozīmē saimniekot laukos. Tāpat vasarā notika arī aktīvās atpūtas svētki.

„Esam ļoti apmierināti. Mums nav garlaicīgi!” sacīja Zane.

Konferences noslēgumā visi sadalījās trīs darba grupās, lai spriestu, kas vajadzīgs izglītības, darba un atpūtas jomā, lai noturētu jauniešu laukos. Darba grupā „Atpūta”, ko vadīja Z. Ģermane, pirmais secinājums – jauniešiem laukos vajadzīgs internets. Vēlāk gan smejojot viņa secināja: lai piespiestu jauniešus iznākt no mājas un pulcēties uz kādu pasākumu, internetu nemaz nevajag. Katrā pagastā nepieciešams interešu centrs, kur pulcēties un piedalīties kādās aktivitātēs. D. Jurka ieteica šim nolūkam izmantot to, kas ir, piemēram, pulcēties skolā un darboties tās sporta zālē. Katrā pašvaldībā būtu nepieciešams arī jauniešu lietu koordinators, kas organizētu, pulcinātu un informētu par dažādām iespējām. Vajadzētu arī vairāk projektu, kuros pieteikties jauniešiem. Izkristalizējās problēma, ka trūkst ne tikai finansējuma, bet jauniešus neko nedarīt *motivē* slinkums, iniciatīvas trūkums un bailes no atbildības. Vienlīdz svarīgi būtu palielināt finansējuma apjomu LEADER projektiem un vienkāršot projektu dokumentācijas apjomus. Grupa „Darbs” kā priekšnosacījumus jauniešu palikšanai laukos izvirzīja ES un valsts atbalstu, atvieglojumus jaunajiem lauksaimniekiem un uzņēmējiem, arī mentora jeb konsultanta esamību. Atbalsta programmās jaunajiem uzņēmējiem būtu jāparedz ne vairāk kā 10% līdzfinansējuma. Jābūt pieejamai informācijai par to, kādus kultūraugus vai dzīvniekus kādā reģionā un cik lielā platībā audzēt. Ja laukos būs vairāk cilvēku, būs plašākas arī uzņēmējdarbības iespējas. Jauniešiem, jaunajām ģimenēm, varētu tikt piešķirts bezprocentu vai zemu procentu kredīts mājokļa iegādei lauku teritorijās ar nosacījumiem, ka iegādātais īpašums tiek izmantots dzīvošanai, ne spekulācijām. Vienlīdz svarīgs jauniešiem ir internets, ūdensapgāde, kanalizācija, elektrība un, protams, labas kvalitātes ceļi. Darba grupa „Izglītība” rosināja, ka reģionos jā saglabā vai jāveido kompetenču centri. Skolām jāveido valsts subsidētas prakšu saimniecības, lai uzņēmējs būtu motivēts ņemt darbā praktikantus. Jauniešus uz praksi saimniecībās vajadzētu vest jau no pamatskolas vecuma. Pie skolām nekaitētu atjaunot savulaik pazīstamos *lauciņus*, kur jaunieši paši varētu kaut ko audzēt, tādējādi bērni būtu ne tikai fiziski nodarbināti, bet arī saliedēti.

Viļķenietis Jānis Zvirgzdiņš konferenci vērtēja kā sev noderīgu, jo uzzinājis kaut ko jaunu. Runājot par atpūtas iespējām savā dzīvesvietā, Jānis teica, ka sporta laukums Viļķenē ir, bet trūkst sportisku nodarbjū ziemas laikā. Bijusi iespēja slidot, bet nav radies neviens, kas uzņemtos atbildību par slidotavu. Tiesa, lielākā daļa aktīvo jauniešu devušies projām, tādēļ iestājies klusums. „Ja jaunie neatgriezīsies, bērni šai vietā nedzims. Taču no otras puses, ja jaunieši te atgriezīsies, darbavietu viņiem nebūs.

Izglītība, darbs un atpūta – viss iet roku rokā. Būtu jau labi, ja atgrieztos un koptu savu zemi. Sev tādu iespēju neizslēdzu, bet pirms tam gribētu iegūt stabilu pamatu – naudas veidolā. Domāju, ka savu dzīvi vispirms pakārtošu darbam,” spriež Jānis, kurš šoruden sāk studijas Rīgā.

Papildu informācija par konferenci „Jauniešu iespējas Latvijas laukos” un pasākuma ietvaros notikušajām darba grupām un būtiskākajiem secinājumiem, kā arī priekšlikumiem atradīsiet Valsts Lauku tīkla mājaslapā www.laukutikls.lv.

Sagatavoja **Līga Liepiņa**

LEADER projekti lauku un uzņēmējdarbības vides uzlabošanai nākotnē turpināsies

Lauku tīkls rosina diskutēt par nākamo plānošanas periodu

Valsts Lauku tīkla (VLT) Sekretariāts š. g. 5. septembrī organizēja vērtīgu diskusiju, kurā tika aicināti piedalīties vietējo rīcības grupu vadītāji, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) valdes priekšsēdētājs, VLT Sekretariāta vadītājs un speciālisti, kā arī atbildīgās amatpersonas no Zemkopības ministrijas. Ministrijas speciālisti bija sagatavojuši vērtīgu informatīvu materiālu par LEADER pasākuma finansējuma prognozēm un vadības izmaiņām nākamajā plānošanas periodā no 2014. līdz 2020. gadam.

Nepieciešama sadarbība starp vietējām rīcības grupām un nozaru pārstāvjiem

SIA LLKC valdes priekšsēdētājs Mārtiņš Cimermanis izteica vērtīgus priekšlikumus, kā uzlabot vietējo rīcības grupu (VRG), nozaru pārstāvju un uzņēmēju sadarbību. Dažas no viņa izteiktajām atziņām lika aizdomāties par būtiskām Latvijas lauku problēmām. Latvijas lauki, kas pēdējos gados kļūst par Eiropas vismazāk apdzīvotām teritorijām, kur jau drīz iedzīvotāju blīvums būs 3 cilvēki uz vienu kvadrātkilometru, kas raksturīgs vien Zviedrijai un Somijai aiz Polārā loka, tomēr ir rosīgi un parāda savu iniciatīvu; drīzāk gan spītību un gribu pierādīt plašakai sabiedrībai – mēs esam, un mums to vajag!

Zemkopības ministrija informēja, ka jau pērn sācies darbs pie Lauku attīstības programmas (LAP) izstrādes nākamajam plānošanas periodam – no 2014. līdz 2020. gadam. Izskanēja pirmās optimistiskās prognozes par finansējuma palielināšanu LEADER pieejas pasākumiem. LEADER pasākumi arī turpmāk finansēs maza budžeta projektus, kuru galvenais mērķis ir attīstīt un labiekārtot lauku telpu kopumā. Telpu – visplašākā šī vārda izpratnē, sākot no jauniešu un senioru pulcēšanās vietu, līdz pat ezeru un upju krastu labiekārtošanu un piemērošanu sportam, atpūtai vai relaksācijai.

Šobrīd labā ziņa apstiprinās – kopējais plānotais LEADER finansējums no 2,5% palielināts līdz 5% no kopējā LAP finansējuma nākamajam plānošanas periodam. Eiropas regulas nosaka, ka šis finansējums kopumā var būt arī lielāks un iespējams, ka ļoti labvēlīga plānošanas procesa rezultātā LEADER varētu saņemt pat 8% no lauku attīstībai paredzētās naudas.

Valsts Lauku tīkla Sekretariāta projektu vadītāja Zanda Dimanta informēja, ka šo procesu nosaka un atbalsta Eiropas Komisijas regula, kurā rakstīts: “LEADER pieeja

vietējās attīstības jomā vairāku gadu laikā ir pierādījusi savu lietderību lauku apvidu attīstības veicināšanā, ar augšupējo pieeju pilnībā ņemot vērā daudznozaru vajadzības vietējai lauku teritorijai. Tāpēc LEADER būtu jāturpina arī nākotnē, un tās piemērošanai arī turpmāk vajadzētu būt obligātai visās lauku attīstības programmās”. Šīs regulas teksts ir ļoti demokrātisks – reti, kad var lasīt vēlējuma izteiksmi „vajadzētu būt obligātai”. Vēl VLT prezentēja vērtīgu informāciju par LEADER projektu finansējuma apgušanas gaitu. Semināra dalībnieki saņēma divas Latvijas kartes, tajās ar dažādu krāsu intensitāti bija atzīmētas teritorijas, kurās procesi notiek strauji un kvalitatīvi, kā arī tās, kur procesi bremzējas.

Kas jauns mūs sagaida LEADER programmā?

Vērtīga ideja, kas jāīsteno ir – finansējumu laukiem LEADER programmā, iespējams, saņems ne tikai no diviem Eiropas Savienības fondiem kā šobrīd – no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF), bet arī no Eiropas Sociālā fonda (ESF) un Eiropas Reģionālās Attīstības fonda (ERAF). Tā ir radies jauns termins – *multifonda stratēģija*. Ja LEADER ieviesējas – VRG sadarbībā ar vadošo ministriju izvēlēties variantu, kur ELFLA būs vadošais finansētājs, tiks rakstīta viena vietējās teritorijas attīstības stratēģija, kurā atspoguļosies visas tās rīcības, kuras dos vēlamo pienesumu teritorijai. Var būt arī otrs scenārijs – krietni sarežģītāks, jo tad stratēģijas būtu jāraksta katram no līdzdalības fonda. Tur būtu jāiegulda milzīgi intelekta un finansējuma resursi, lai gada laikā izstrādātu stratēģijas vēl diviem vai trijiem fondiem.

Kādas izmaiņas sagaidāmas jaunajā plānošanas periodā

Eiropas Komisija ar deleģēto aktu noteiks LEADER teritorijas un iedzīvotāju definīciju. Plāno noteikt minimālo (10 000) iedzīvotāju skaitu vienai VRG un arī maksimālo iedzīvotāju skaitu.

Šajā periodā minimālais iedzīvotāju skaits ir 5000, maksimālais – 150 000 iedzīvotāju. Latvijā lielākajā vienas VRG darbības teritorijā ir 64 000 iedzīvotāju. Izmaiņas ir arī pilsētu teritoriju noteikšanā. LEADER

teritorija pilsētās kļūs plašāka – tajā tiks ietvertas pilsētas, kurās ir līdz 15 000 iedzīvotāju ar nosacījumu, ka iedzīvotāju īpatsvars no pilsētām, kurās iedzīvotāju skaits ir 5000–15000, nepārsniedz 49% no kopējā teritorijas iedzīvotāju skaita. Šobrīd LEADER projektus īstenoja tikai pilsētās ar iedzīvotāju skaitu līdz 5000.

Pašlaik Zemkopības ministrija aktīvi strādā pie Lauku attīstības programmas sagatavošanas. Prioritātes netiek mainītas:

- aktīva un saliedēta vietējā sabiedrība ar iespējām izpausties vietējās teritorijās;
- sakopti lauki, kurus apsaimnieko ilgtspējīgas un efektīvas ģimenes saimniecības;
- iespēja laukos gūt ienākumus (strādāt) un nopelnīt iztiku sev un ģimenei;
- zināšanu vairošana.

Valmieras apkārtnē LEADER finansējumu apgūst biedrība „No Salacas līdz Rūjai”

LEADER finansējuma apgūšanas atbildīgā institūcija Valmieras apkārtnes teritorijā ir biedrība „No Salacas līdz Rūjai”. Tā nodibināta ar mērķi radīt iespēju vietējo iedzīvotāju iniciatīvas attīstībai, veicināt un koordinēt vietējās iniciatīvas grupu darbu teritorijā. Tā darbojas saskaņā ar izstrādāto vietējās teritorijas attīstības stratēģiju un par savas teritorijas attīstības uzdevumu uzskata lauku iedzīvotāju dzīves kvalitātes līdzsvarotas attīstības veidošanu,

inovatīvu ideju ģenerēšanu un realizēšanu, racionālu un ilgtspējīgu pieejamo dabas resursu un kultūras mantojuma izmantošanu. Šim plānošanas periodam biedrībai „No Salacas līdz Rūjai” tika piešķirts finansējums 409 000 latu apmērā. Trijos gados tika izsludināti trīs projektu pieņemšanas konkursi. Tajos iesniegto projektu plānotās izmaksas katru reizi gandrīz divkārt pārsniedz izsludinātā finansējuma apjomu. Šobrīd īstenojamiem projektiem, iztērēti ap 65% no piešķirtās naudas. Atlikusī summa ir rezervēta 3. kārtas projektu īstenošanai. Nobeigumā – labā ziņa! Biedrībai „No Salacas līdz Rūjai” Zemkopības ministrija piešķirs papildu finansējumu, kas dos iespēju finansēt tos projektus, kuri pēdējā izsludinātajā konkursā „palika zem svītras” naudas trūkuma dēļ. Biedrības „No Salacas līdz Rūjai” vadītāji pateicas par iniciatīvu un aktivitāti ikvienai biedrībai, uzņēmējam un pašvaldībai, kas iesniedza projektus. Tāpat liels paldies lauku attīstības speciālistiem par teritorijas situācijas uzraudzīšanu, stratēģijas aktualizēšanu! Projektu vērtēšanas komisijai pateicība par atbildīgu un kvalitatīvu darbu! **LL**

Sagatavoja Valmieras konsultāciju biroja
vadītāja **Daiga Siliņa**

LEADER projektu konkursi

LEADER iniciatīvu lauku teritorijās pašlaik veiksmīgi īsteno 40 vietējās rīcības grupas.

Tabulā minētas biedrības, kurās plānoti projektu konkursi LEADER projektu īstenošanai lauku teritorijās.

Sīkāka informācija par vietējām rīcības grupām un izsludinātajiem projektu konkursiem atrodama Valsts Lauku tīkla mājaslapā www.laukutikls.lv.

Biedrība	Kārta atvērta
Biedrība „Lauku partnerība Ziemeļgauja”	no 29.10.2012. līdz 29.11.2012.
Biedrība „Balvu rajona partnerība”	no 27.08.2012. līdz 27.09.2012.
Biedrība „Jūrkante”	no 20.10.2012. līdz 20.11.2012.
Biedrība „Lauku partnerība Sēlija”	no 01.11.2012. līdz 30.11.2012.
Nodibinājums „Madonas novada fonds”	no 12.10.2012. līdz 12.11.2012.
Biedrība „Īģes lauku partnerība”	no 01.10.2012. līdz 01.11.2012.
Biedrība „Krāslavas rajona partnerība”	no 28.08.2012. līdz 28.09.2012.
Biedrība „Abulas lauku partnerība”	no 12.10.2012. līdz 12.11.2012.
Biedrība „Seši krasti”	no 01.10.2012. līdz 01.11.2012.
Biedrība „Dobeles rajona lauku partnerība”	no 08.10.2012. līdz 08.11.2012.
Biedrība „Rēzeknes rajona kopienu partnerība”	no 10.09.2012. līdz 10.10.2012.
Biedrība „Gaujas Partnerība”	no 15.10.2012. līdz 16.11.2012.
Biedrība „Sernikon”	no 15.10.2012. līdz 15.11.2012.
Biedrība „Pierīgas partnerība”	no 10.10.2012. līdz 10.11.2012.
Biedrība „Ropažu partnerība”	no 15.10.2012. līdz 15.11.2012.
Biedrība „Stopiņu un Salaspils Partnerība”	no 09.10.2012. līdz 09.11.2012.

SVARĪGĀKIE DATUMI, KURUS LAUKU UZNĒMĒJS NEDRĪKST AIZMIRST 2012. GADA NOVEMBRI

	Terminš	Oktobris					Novembris					Decembris		
		1	5	15	20	25	31	1	5	15	20	25	30	1
Papildu valsts tiešie maksājumi (PVTM)	Iesniegums PVTM par ziditājgovīm													
	Kreditu fonds (Atbalsts izņēmumu radīšanai un attīstībai)													
Lauku attīstības programmas pasākumi	Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana *													
	Tirgus veicināšana													
	Tirgus veicināšana													
	Tirgus veicināšana													
Nacionālās Subsīdijas	Riska samazināšana													
	Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)													
Grāmatvedība un nodokļi	Mikrouzņēmumu nodoklis													
	Darījumu kvītis													
	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas													
	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis													
	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis													
	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas													
	Ziņas par darba ņēmējiem - par darbiniekiem, kuriem iepriekšējā mēnesī piešķirts vai beidzies atvaļinājums bez darba algas saglabāšanas***													

* Par projektu pieņemšanas noslēgumu tiks ziņots laikrakstā "Latvijas Vēstnesis"

** Lai saņemtu atbalstu par laikposmu no 2011. gada 1. septembra līdz 2012. gada 1. septembrim

*** Ziņas par darba ņēmējiem, kuri uzsāk darbu, iesniedz ne vēlāk kā vienu dienu, pirms persona uzsāk darbu. Ziņas par darba ņēmējiem, kuriem mainījies vai zaudēts darba ņēmēja statuss, iesniedz triju

Terminš, kura laikā var iesniegt pieņemšanu, iesniegumu vai atskaiti.

Iesniegumu un atskaiti apkošanas datums vai iesniegšanas beigu datums.

KOPĒJĀ LAUKSAIMNIECĪBAS POLITIKA

Aktualitātes COPA/COGECA darba grupās

Lai sekotu līdzi nozaru aktualitātēm Eiropas Savienības (ES) mērogā un paustu Latvijas viedokli par Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) nākamā plānošanas perioda izstrādātajām regulām, dažādu nozaru eksperti regulāri piedalās COPA/COGECA* un Eiropas Komisijas (EK) rīkotajās darba grupās un semināros Briselē.

☑Politikas koordinācijas komitejas un COPA/COGECA Prezidija sanāksmes

Septembra sākumā Nora Lapiņa un Ginta Jakobsone piedalījās COPA/COGECA Politikas koordinācijas komitejas sanāksmē (POCC).

Politikas koordinācijas komitejas sanāksmēs pārsvarā tiek izskatīti dokumenti, kuri tālāk tiek sūtīti izskatīšanai un balsojumam COPA/COGECA Prezidijam. Septembra Prezidija sanāksmē Latvijas lauksaimnieku intereses pārstāvēja Maira Dzelzkalēja un Armands Krauze.

Tā kā šī bija pirmā Politikas koordinācijas komitejas sanāksme pēc vasaras brīvdienām, tās laikā tika izskatīti daudzi jautājumi. Sanāksmes sākumā notika viedokļu apmaiņa ar Eiropas Komisijas pārstāvi par EK priekšlikumu lēmumam par uzskaites noteikumiem un rīcības plāniem par siltumnīcefekta gāzu emisiju, kas izriet no darbībām, kas saistītas ar zemes izmantošanu, zemes izmantošanas izmaiņām un mežsaimniecību (LULUCF). Dānija, Spānija un Portugāle jau ir uzskaitījušas lauksaimniecības aktivitātes, bet Lielbritānija, Zviedrija un Somija ir savākušas informāciju pašu vajadzībām. Lauksaimniecības aktivitāšu uzskaitījums dos iespēju sekot situācijai, būs lielāka pievienotā vērtība šo mērķu īstenošanai. No dažādiem informācijas avotiem, piemēram, lauku attīstības, mežu politikas ziņojumiem varēs noteikt, kuri ir tie problēmu jautājumi, kurus nepieciešams risināt.

Vairāku ES dalībvalstu organizācijas uztver ļoti nopietni šāda jautājuma risināšanu. Latvijas lauksaimnieku organizācijām vajadzētu pilnveidot dalību starptautiskajā līmenī un attiecīgi vērtēt dokumentus, kuri jebkādā veidā varētu ietekmēt lauksaimniecisko darbību, atzīmē eksperte Ginta Jakobsone.

Saistībā ar Krievijas uzņemšanu Pasaules Tirdzniecības organizācijā šī gada augustā, tiek prezentēts dokuments par galvenajām izmaiņām tirdzniecības nosacījumos ar Krieviju. Sanāksmes vadītājs aicina informēt COPA/COGECA, ja rodas sarežģījumi ar robežu jautājumiem un tirdzniecību ar Krieviju. Somija informēja, ka bijušas problēmas ar olu eksportu uz Krieviju 15 gadu garumā.

Sanāksmē diskusijas izraisīja divi pozīcijas dokumenti par KLP – attiecībā uz zaļošanas pasākumiem un fondu jautājumiem. Atšķirīgs ir valstu viedoklis, vai atļaut dalībvalstīm iespēju novirzīt līdzekļus līdz 5% abos virzienos no viena pīlāra uz otru.

Prezidija sanāksmē nobalsots par vairākiem organizācijas pozīcijas dokumentiem. Viens no tiem ir dokuments,

kas nosaka detalizētākus pasākumus, lai nodrošinātu zaļo izaugsmi lauksaimniecībā. Tika lemts par tādiem pasākumiem, kas nodrošina ražošanas kapacitāti, efektivitāti un nodarbinātību, vienlaicīgi saudzējot vidi. COPA/COGECA uzskata, ka Eiropas Komisijas priekšlikums par KLP nesasnies iepriekš minēto mērķi.

Dokuments par pētījumiem un inovācijām lauksaimniecībā nosaka interešu jomas Eiropas lauksaimniekiem un lauksaimniecības kooperatīviem, kas rosina diskusiju par pētniecības un/vai inovācijas vajadzībām Eiropas līmenī. Dalīborganizācijas uzsvēra, ka noteikti jāpievērš uzmanība lauksaimnieku vajadzībām. Svarīga ir pārtikas ķēde. Nepieciešami sociālekonomiskie pētījumi, pētījumi par ES standartiem. Dokumentā ir pieminēta arī biotehnoloģija un ģenētiski modificēti organismi (ĢMO), ko iekļāva pēc atsevišķu dalībvalstu ieteikuma. Svarīgs ir jautājums par aizsargbaneriem ūdenstilpnēs. Somija uzsvēra, ka pētnieki un zinātnieki jau ir pieminēti dokumentā, nepieciešams piesaistīt arī konsultantus. Lai izveidotu partnerības tīklu, ir izsludināts tenderis (projektu konkurss) (līdz 15. oktobrim).

☑COGECA Prezidenta vēlēšanas

Šā gada 20. septembrī notika COGECA prezidenta un divu viceprezidentu vēlēšanas. Par prezidentu tika ievēlēts *Christian Pées* no Francijas, kurš vada graudkopības un cūkkopības saimniecību Francijas Dienvidrietumos. Viņš ir arī Euralis – pasaulē vadošā Francijas graudkopības kooperatīva

prezidents. Savā uzrunā *Christian Pées* teica, ka jūtas pagodināts, ka tika ievēlēts par COGECA prezidentu un novērtē to, ka COGECA dalīborganizā-

cijas paudušas savu uzticību viņam. Viņš soliņa turpināt labo darbu, ko uzsācis iepriekšējais prezidents, uzsverot lauksaimniecības kooperatīvu nozīmi kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) veidošanā.

Par vienu no viceprezidentiem tika ievēlēta CONFAGRI – Portugāles Lauksaimniecības kooperatīvu konfederācijas ģenerālsēkretāra vietniece *Maria Antónia Figueiredo*, kuras pamatnodarbošanās ir olīveļļas ražošana.

Par otru viceprezidentu tika ievēlēts *Thomas Magnusson*, kurš ir LRF – Zviedrijas Zemnieku federācijas viceprezidents. Viņš kopā ar dēlu vada saimniecību, kuras nodarbošanās ir gaļas un piena lopkopība, kā arī mežsaimniecība.

Darbu COGECA viceprezidenta amatā turpina Slovēnijas Kooperatīvu savienības prezidents *Peter Vrisk*, kurš vada 20 hektāru lielu ģimenes saimniecību, kura nodarbojas ar labības un dārzeņu audzēšanu, kā arī liellopu gaļas lopkopību.

Tāpat COGECA viceprezidenta amatā paliek *Eduardo Baamonde*, kurš ir Spānijas Lauksaimniecības produktu pārstrādes kooperatīva ģenerāldirektors.

☑ Lauksaimniecības nozaru sociālā dialoga komiteja

Septembra vidū Briselē norisinājās GEOPA-COPA (Profesionālu lauksaimniecības organizāciju darba devēju grupa) un Eiropas Komisijas rīkotā Lauksaimniecības nozaru sociālā dialoga komitejas darba grupas sanāksme, kurā piedalījās Agnese Hauka.

Eksperte ziņo, ka GEOPA-COPA ir apkopojusi Māstrihtas semināra par veselības un darba drošības jautājumiem lauksaimniecībā strādājošiem darba rezultātus. Dalībvalstis tiek aicinātas iepazīties un izteikt komentārus. Gala apkopojums par seminārā apskatītajiem MSD (*muskolo-skeletal diseases* – kaulu un muskuļu slimības) jautājumiem tiks izstrādāts 2012. gada nogalē. GEOPA-COPA ierosinājums ir dalīborganizācijām rast iespēju turpināt 2012. gadā iesāktu diskusiju par veselības un darba drošības jautājumiem lauksaimniecības uzņēmumos, piedāvājot katru gadu apkopot katrā dalībvalstī paveikto un sasniegto MSD jautājumus. Dalīborganizācijas tiek aicinātas izteikt viedokli par šo priekšlikumu, par kuru diskusiju turpinās 2012. gada decembra tikšanās laikā. 2012. gada vasarā GEOPA-COPA seminārā par veselības un darba drošības jautājumiem lauksaimniecībā strādājošiem piedalījās Latvijas Zemnieku federācijas pārstāves Agnese Hauka un Sarmīte Babāne.

Aktuāls ir arī jautājums par obligāta 4. aizsardzības līmeņa ieviešanu traktoru kabīnēs, esošos aizsardzības instrumentus papildinot ar tvaika filtru ieviešanu, kas ir svarīgi, strādājot ar pesticīdiem. Ir bijušas un tiks rīkotas darba grupas, kurās par šo jautājumu tiek diskutēts. Eiropas Lauksaimniecības tehnikas komiteja (*European committee for agricultural machinery*) un Eiropas Labības

aizsardzības asociācija (*European Crop Protection Association*) uzskata, ka ar 2. un 3. aizsardzības līmeni ir pietiekoši, tomēr GEOPA un EFFAT (Eiropas pārtikas, lauksaimniecības un tūrisma arodbiedrību federācija, darba ņēmēju pārstāvju delegācija, (*European federation of food, agriculture and tourism trade unions, delegation of employees' representatives*)) iestājas par darbinieku drošības un veselības jautājumiem, atbalstot un pieprasot ieviest 4. aizsardzības līmeni traktoru kabīnēs. Šis jautājums tiek risināts.

Tiek attīstīta *Agripass*, kas ir kopēja pase lauksaimniecībā strādājošiem, kas apliecinās šī darbinieka zināšanas un prasmes noteiktās lauksaimniecības jomās. Mērķis ir pierādīt EK, ka būs izveidota visās dalībvalstīs vienota un lietojama sistēma. Vairāk informācijas www.agripass.eu.

EFFAT piedāvā veidot lauksaimniecības sektoru arodprasmju padomi, kurā piedalītos pārstāvji no EFFAT un GEOPA-COPA, kā arī no izglītības iestādēm un institūcijām, kas atbildīgas par arodizglītību. Darba grupa tiks divas reizes gadā un tā darbu vadītu sekretariāts, ko veidotu EFFAT un GEOPA-COPA pārstāvji. Šīs grupas mērķis ir pilnveidot arodizglītību ES dalībvalstīs. Šādas grupas tiktu veidotas arī nacionālā mērogā, apkopojot valstī atzītus mācībspēkus un nozares pārstāvjus, lai pilnveidotu arodizglītības piedāvājumu un kvalitāti, uzsvērtu nozares inovācijas u.tml.

GEOPA kopā ar EFFAT ir sagatavojuši un EK iesnieguši projektu par KLP un nodarbinātību. Projekta ietvaros tiek plānoti trīs semināri – februārī GEOPA pārstāvjiem, maijā EFFAT pārstāvjiem un septembrī Briselē GEOPA un EFFAT pārstāvjiem kopā, lai apkopotu un izveidotu vienotus secinājumus un priekšlikumus. **LL**

Sagatavots LLKC **ES lauksaimniecības un lauku attīstības lietu birojā**

Plašāk ar COPA/COGECA darba grupu ekspertu aktivitātēm iespējams iepazīties Valsts Lauku tīkla mājas lapā http://www.laukutikls.lv/copa_cogeca.

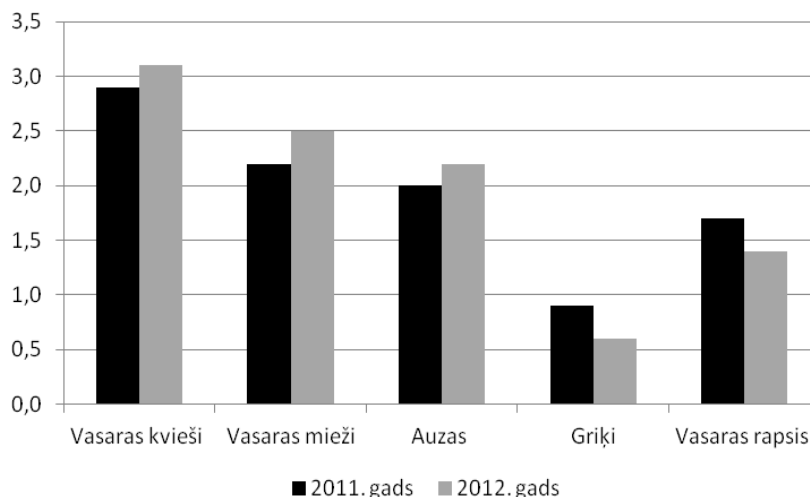
* *Uzziņai. COPA ir Eiropas līmeņa profesionālo lauksaimnieku organizāciju komiteja, kas pārstāv lauksaimniekus ES un starptautiskās institūcijās. COPA ir dibināta 1958. gadā. COGECA ir Eiropas līmeņa lauksaimniecības kooperācijas komiteja, kas pārstāv kooperatīvu intereses ES un starptautiskās institūcijās. COGECA ir dibināta 1959. gadā. Kopš 1962. gada COPA un COGECA apvienoja birojus un kopīgi pārstāv Eiropas lauksaimnieku un kooperatīvu intereses.*

AUGKOPIĀ

Ražas prognozēšanas rezultāti septembrī

Septembrī Latvijas lauku konsultāciju un izglītības centra speciālisti veica lauksaimnieku un *lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību aptauja par iekultajām vasaras kviešu, vasaras miežu, auzu, griķu un vasaras rapša ražām*. Aptaujā noskaidrojās, ka augustā veiktās

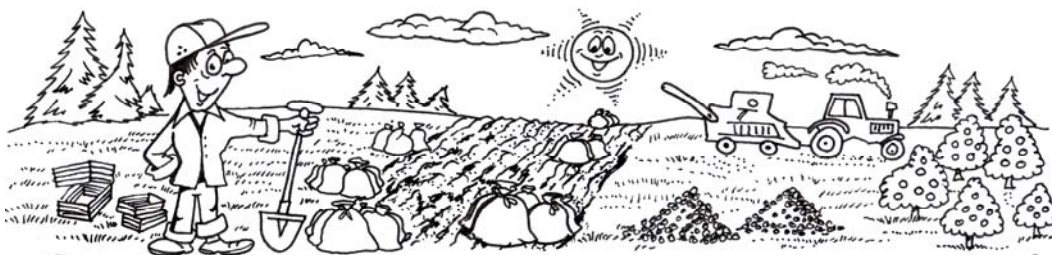
prognozes ir bijušas precīzas un vasarāju graudāju raža šogad ir par 6 – 8% augstākas kā 2011. gadā, bet vasaras rapsim un griķiem ražas šogad ir nedaudz mazākas.

Vasarāju ražu salīdzinājums pa gadiem, t ha⁻¹

Vasaras rapsim zemā raža saistīta ar to ka lielā daļā lauku masveida bojājumus radīja krustziežu spīdulis, bet griķu augšanu nelabvēlīgi ietekmēja vēsā vasara. Visražīgākie vasaras kviešu un rapša lauki kā ierasts bija Zemgalē kur

vidēji raža bijusi aptuveni 3.5 t/ha vasaras kviešiem un 1.7 t/ha vasaras rapsim. Vidējā vasaras kviešu raža 3.1 t/ha ir augstākā pēdējo piecu gadu laikā. **LL**

Sagatavots LLKC Augkopības nodaļā

LAUKU LAPA TAVĀ E-PASTĀ

Piedāvājam iespēju saņemt informatīvos izdevumus "Lauku Lapa" un "Zivju Lapa" Jūsu e-pasta kastītē!

Lai pieteiktos izdevuma elektroniskai saņemšanai, sūtiet pieteikumu uz e-pastu: lauku.lapa@llkc.lv. Uz šo e-pastu varat sūtīt arī ieteikumus, kā mēs varētu pilnveidot "Lauku Lapu" un "Zivju Lapu".

Pieteikumā jānorāda:

Vārds, Uzvārds; Iestādes nosaukums, kuru pārstāvat; E-pasta adresi, uz kuru vēlaties saņemt izdevumu.

SAGATAVOTS

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag.,
Ozolnieku nov., LV-3018
tālr.: 63050220

Izdevumā N.Grickus zīmējumi